

УДК 332.1:336.1:005.8

JEL classification: O31, G31, D81, M21

[https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12\(49\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(49))

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ

БАКАЙ Віталій

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0001-5865-227X>

e-mail: bakayvit@ukr.net

ПИЛИПЯК Олександр

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-3246-3590>

e-mail: raine2003@ukr.net

У статті розглядаються основні методичні підходи до забезпечення економічної безпеки підприємства через впровадження інноваційно-інвестиційних механізмів. Особливу увагу приділено аналізу сучасних тенденцій у сфері економічної безпеки, визначення ролі інноваційно-інвестиційних процесів в збереженні стабільності підприємства та рекомендацій щодо підвищення економічної стійкості, конкурентоспроможності підприємств і мінімізації ризиків, що можуть виникнути в умовах глобалізації та нестабільності ринкових умов.

Розроблено інноваційно-інвестиційний механізм забезпечення економічної безпеки підприємства, який включає комплекс засобів, методів, інструментів та процедур, необхідних для проектування його елементів в умовах впровадження інноваційних продуктів або нових виробничих процесів з використанням інвестиційного ресурсу. В результаті його впровадження очікується формування ефективної системи елементів, здатних забезпечити сталий рівень економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: методичні підходи, економічна безпека, інноваційно-інвестиційний механізм, підприємство, інновації, інвестиції, механізм, конкурентоспроможність, завдання, методи, інструменти.

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE THROUGH INNOVATION AND INVESTMENT MECHANISMS

BAKAY Vitaliy, PYLYPIAK Oleksandr

Khmelnyskyi National University

The article considers the main methodological approaches to ensuring the economic security of an enterprise through the implementation of innovation and investment mechanisms. Particular attention is paid to the analysis of modern trends in the field of economic security, determining the role of innovation and investment processes in maintaining the stability of an enterprise and recommendations for increasing economic stability, competitiveness of enterprises and minimizing risks that may arise in the context of globalization and instability of market conditions.

An innovative and investment mechanism for ensuring the economic security of an enterprise has been developed, which includes a set of means, methods, tools and procedures necessary for designing its elements in the context of implementing innovative products or new production processes using investment resources. As a result of its implementation, it is expected to form an effective system of elements capable of ensuring a stable level of economic security of the enterprise. At the same time, although the methods and tools of this subsystem remain unchanged, their order of interaction, functional purpose and management mechanisms undergo transformations.

To achieve the effectiveness of the development of an effective innovation and investment mechanism, it was proposed to use components that allow not only to analyze the current state of the enterprise's economic security, but also to predict changes in the indicators of the innovation and investment components based on the data obtained. The components of the mechanism for ensuring the economic security of the enterprise represent a closed-loop system. This means that its functioning is carried out continuously and in a mode of constant monitoring, adapting to the changing conditions of the external and internal environment. Thanks to this closed system, all stages of ensuring economic security - from forecasting threats to their prevention and minimization - are not just interconnected, but also self-supporting through constant feedback to new challenges and changes. This approach makes it possible to provide more accurate forecasting and the optimal ratio of innovation and investment costs in the context of ensuring economic security, and also allows for timely adjustments to strategic decisions in the event of new threats or opportunities. A detailed distinction was made between the components of such a mechanism that ensures the economic security of the enterprise.

Keywords: methodological approaches, economic security, innovation and investment mechanism, enterprise, innovation, investment, mechanism, competitiveness, tasks, methods, tools.

Стаття надійшла до редакції / Received 22.10.2025

Прийнята до друку / Accepted 20.11.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах військових конфліктів, зокрема в Україні, питання економічної безпеки підприємств набувають надзвичайної важливості. Війна створює численні ризики для стабільного розвитку бізнесу, зокрема через знищення інфраструктури, зменшення доступу до ресурсів, обмеження до зовнішніх ринків, а також внаслідок економічної та політичної нестабільності. В цих умовах підприємства стикаються з необхідністю швидкої адаптації до нових реалій, пошуку альтернативних ринків збуту та постачальників, а також оновлення внутрішніх процесів для мінімізації зовнішніх загроз.

Одним з ключових напрямів забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах війни є застосування інноваційно-інвестиційних механізмів. Інновації, особливо в сферах цифрових технологій, автоматизації, виробництва нових типів продукції, можуть стати важливими інструментами для збереження та відновлення виробничих потужностей у складних умовах. Інвестиції, зокрема, в технологічні проекти або переорієнтацію виробництва, можуть забезпечити підприємствам не лише виживання в умовах війни, а й можливість прискороного відновлення після закінчення конфлікту.

Водночас ефективне використання інновацій та залучення інвестицій вимагає розробки чітких методичних підходів, що дозволяють інтегрувати дані процеси в систему забезпечення економічної безпеки підприємства. В умовах військової агресії та економічної кризи, традиційні методи управління можуть виявитися неефективними, що робить розробку нових методичних інструментів для забезпечення економічної безпеки особливо актуальним. Отже, з огляду на поточну ситуацію, коли підприємства виявляються під постійною загрозою як зовнішніх військових, так і економічних викликів, необхідність розробки та впровадження інноваційно-інвестиційних механізмів для забезпечення їх економічної безпеки є не лише науково обґрунтованим, але й практично важливим завданням. Це дозволить підприємствам підвищити свою стійкість, зменшити ризики і стати конкурентоспроможними у найскладніших умовах.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми економічної безпеки підприємств, зокрема в умовах постійних змін на ринку, інноваційних викликів та інвестиційних процесів, активно досліджуються в сучасній науковій літературі. Проведений аналіз наукових джерел показує, що українські науковці здебільшого зосереджуються на прикладних аспектах забезпечення економічної безпеки підприємств через інноваційно-інвестиційні механізми. Дослідження Козаченко О.В., Лаврова С.В., Макаренко Н.І., Пархоменка І.С., Семенова І.В., Солвйова М.В., Сорочан Л.М., Чернишова А.А., Яценко Т.В. підкреслюють важливість розробки механізмів державної підтримки інновацій та інвестицій для забезпечення економічної безпеки підприємств у складних умовах, таких як військові конфлікти та глобальні економічні кризи. Вони пропонують методичні підходи до оцінки та мінімізації ризиків, що виникають через нестабільність на ринку та зовнішні загрози.

Зарубіжні дослідники, зосереджуються на фундаментальних концепціях, які мають безпосереднє відношення до методичних аспектів економічної безпеки підприємств через інноваційно-інвестиційні механізми. Йозеф Шумпетер, відомий своїми працями про роль інновацій у економічному розвитку, наголошує на тому, що інновації є рушійною силою, яка забезпечує конкурентоспроможність та стійкість підприємств. Майкл Портер акцентує увагу на стратегічних аспектах конкурентних переваг, які підприємства можуть здобути через інвестиції в інноваційні технології та процеси, що, є основою для забезпечення їх економічної безпеки. Крім того, Дуглас Норт підкреслює важливість створення ефективних інституційних механізмів, які стимулюють інвестиції та інновації для забезпечення економічної безпеки підприємств.

Водночас, попри значні наукові напрацювання як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, сьогодні існує об'єктивна потреба у розробці та вдосконаленні методичних підходів до забезпечення економічної безпеки через інноваційно-інвестиційні механізми розвитку підприємства. Більшість існуючих досліджень фокусуються на загальних передумовах і параметрах таких механізмів, проте детальна методика їх впровадження і застосування на практиці залишається недостатньо розробленою. Зокрема, потребують подальшого уточнення методи інтеграції інноваційних і інвестиційних процесів у загальну систему економічної безпеки підприємств, що дозволить підвищити їх стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, таких як економічні кризи, політичні та соціальні зміни, а також глобальні ризики.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є розробка та обґрунтування методичних підходів до забезпечення економічної безпеки підприємства через впровадження інноваційно-інвестиційного механізму на основі аналізу сучасних тенденцій у сфері економічної безпеки, визначення ролі інноваційно-інвестиційних процесів в збереженні стабільності підприємства та рекомендацій щодо підвищення економічної стійкості і конкурентоспроможності підприємств.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Питання інтеграції інноваційно-інвестиційних механізмів в систему економічної безпеки підприємства є надзвичайно важливим через потребу адаптації бізнесу до нових економічних та

технологічних реалій, включаючи загрози з боку військових конфліктів, глобальних криз і змін у міжнародному економічному середовищі. В останні роки в Україні та за кордоном активно обговорюються питання методичних підходів до забезпечення економічної безпеки підприємств. Так, у роботах С. В. Лаврова [4] та О. В. Козаченко [7] розглядаються інструменти та методи оцінки рівня економічної безпеки підприємства, серед яких акцент зроблений на необхідності інтеграції інноваційних та інвестиційних процесів для забезпечення стійкості в умовах економічної нестабільності. Автори підкреслюють важливість використання новітніх технологій і адаптації стратегій управління, щоб знизити рівень ризиків і загроз.

Дослідження, присвячені інноваційно-інвестиційним механізмам, є важливим напрямком наукових пошуків в рамках економічної безпеки. У публікаціях Н. І. Макаренко [8] та Л. М. Сорочан [5, 6] особлива увага приділяється розробці моделей для залучення інвестицій в інноваційні проекти, що сприяють підвищенню економічної стійкості підприємств. Тут автори досліджують вплив державної підтримки та приватних інвестицій на розвиток інноваційного потенціалу в умовах кризових ситуацій. Вони акцентують увагу на необхідності державного регулювання інвестиційної діяльності та вдосконалення механізмів стимулювання інноваційного розвитку підприємств.

У контексті війни в Україні, виникла потреба в нових підходах до забезпечення економічної безпеки підприємств. Публікації М. В. Соловійова [1] та І. В. Семенова [3] акцентують увагу на важливості стратегічного управління інноваціями та інвестиціями в умовах військового конфлікту. Вони наголошують, що в умовах війни інновації та інвестиції повинні стати частиною не лише економічної, але й національної безпеки, оскільки інноваційні підприємства мають більшу стійкість до кризових явищ, пов'язаних із військовими та економічними загрозами.

І. С. Пархоменко [2] також зазначає, що для підприємств в умовах війни важливо зберігати виробничі потужності, переорієнтовуючи їх на випуск продукції, що має стратегічне значення для національної економіки та оборони. Інвестиційні проекти, спрямовані на модернізацію технологічних ліній і підвищення автоматизації, здатні значно знизити економічні ризики в умовах війни.

Останні дослідження в цьому напрямку показують, що існує потреба в розробці інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства, який повинен включати комплекс засобів, методів, інструментів та процедур, необхідних для проектування його елементів в умовах впровадження інноваційних продуктів або нових виробничих процесів з використанням інвестиційного ресурсу. Важливо чітко визначити та розмежувати основні частини інноваційно-інвестиційного механізму:

- методи – взаємопов'язаний набір способів, прийомів і процедур, які використовуються для розробки та управління інноваційно-інвестиційного механізму економічної безпеки підприємства.
- засоби – конкретні елементи методів, що можуть застосовуватись як окремо, так і в комплексі.
- прийоми – практичні дії, спрямовані на досягнення конкретної мети, включаючи логічні алгоритми їх застосування.
- інструменти – фактична підтримка застосування прийомів, включаючи плани, розрахунки, результати аналізу, накази і розпорядження.
- важелі – елементи контролю та впливу, які дозволяють реалізувати інструменти.
- забезпечення – необхідні компоненти для розробки, супроводу та використання методів, засобів, прийомів, інструментів і важелів.

Багатогранною та комплексною роботою є визначення методів, які будуть використовуватися в створенні інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. Окрім того, даний процес слід аналізувати з точки зору їх тимчасового впливу, класифікуючи методи як: превентивні (випереджувальні), поточні (орієнтовані на протидію актуальним загрозам) та постфактичні (спрямовані на мінімізацію наслідків загроз). Вибір конкретних методів на рівні підприємства залежить від природи загроз – внутрішніх чи зовнішніх – що впливають на економічну безпеку. Отже, вибір оптимальних методів визначається за їх функціональним призначенням у контексті розробки інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. Ці функції залежать від специфічних вимог менеджменту до організаційної структури, виробничого процесу, рівня капіталовкладень, інфраструктури підприємства та змінної ринкової кон'юнктури. Тому розроблений такий механізм має ґрунтуватися на поєднанні методів і інструментів, необхідних для створення нових елементів економічної безпеки і для організації їх функціонування (рис. 1).

В результаті розробки та впроваджені інноваційно-інвестиційного механізму очікується формування ефективної системи елементів, здатних забезпечити сталий рівень економічної безпеки підприємства. При цьому, хоча методи та інструменти цієї підсистеми залишаються незмінними, їх порядок взаємодії, функціональне призначення та механізми управління зазнають трансформацій.

Компоненти інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства представляють собою систему замкнутого циклу. Це означає, що його функціонування здійснюється безперервно і в режимі постійного моніторингу, адаптуючись до змінюваних умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Завдяки цій замкнутій системі, всі етапи забезпечення економічної безпеки – від прогнозування загроз до їх запобігання і мінімізації – не просто взаємопов'язані, але й самопідтримуються через постійну зворотну реакцію на нові виклики та зміни.

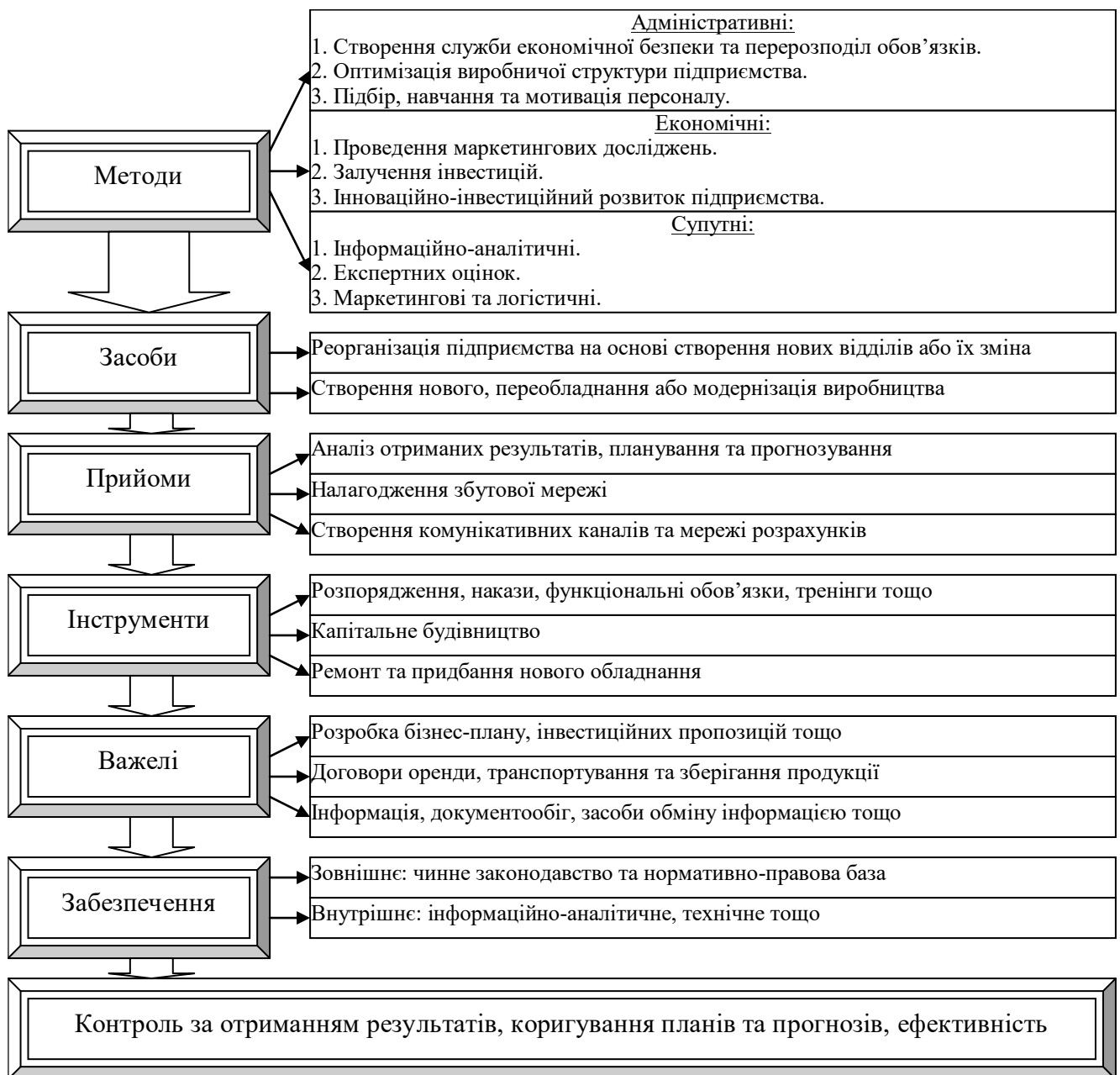

Рис. 1. Компоненти інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства

Ключову роль у такій системі відіграють методи виявлення та попередження загроз, які дозволяють своєчасно ідентифікувати потенційні ризики та вжити необхідних заходів для їх нейтралізації. Ці методи включають не тільки класичні підходи, такі як аналіз фінансових показників і моніторинг зовнішніх факторів, але й інноваційні технології, що дозволяють здійснювати глибокий аналіз великих обсягів даних, використовуючи штучний інтелект і машинне навчання для виявлення неочікуваних загроз.

Завдяки такій інтеграції інструментів та методів, система забезпечення економічної безпеки дозволяє не лише вчасно реагувати на актуальні загрози, а й коригувати стратегії та оперативно перерозподіляти функції між підрозділами підприємства. Це дає змогу адаптуватися до змін ринку, технологічних інновацій, а також до зовнішніх політичних і економічних ризиків. Отже, ключові частини механізму забезпечують не лише захист економічної безпеки, а й постійне вдосконалення стратегічних підходів для підтримки конкурентоспроможності та сталого розвитку підприємства.

Специфіка ключових компонентів інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки полягає в застосуванні засобів досягнення визначених цілей, що здебільшого орієнтовані на внутрішній вплив. Це важливо навіть у випадку протидії зовнішнім загрозам, оскільки внутрішні механізми підприємства, зокрема його виробничі, управлінські та організаційні структури, повинні бути налаштовані на ефективне реагування на змінювані умови ринку та зовнішні виклики. Однак, впровадження таких засобів унеможливило відсутність значних фінансових та інвестиційних вкладень, необхідних для адаптації та модернізації інструментів забезпечення економічної безпеки.

Одним із найбільш важливих аспектів цієї системи є модернізація виробничого процесу, що виступає як засіб інноваційного виробництва. Вона включає в себе інвестиції в новітні технології, автоматизацію, цифровізацію та оптимізацію виробничих ліній. З огляду на необхідність модернізації матеріально-технічної бази, даний процес неминуче потребує значних капітальних витрат. Проте, реалізація інноваційних змін у виробничій діяльності є важливим фактором, який дозволяє забезпечити не лише підтримку конкурентоспроможності підприємства, але й зниження витрат на довгострокову перспективу через підвищення ефективності виробничих процесів.

Окрім того, важливим елементом є професійне навчання та розвиток кадрового потенціалу, що вимагає значних фінансових ресурсів для організації навчальних програм, підвищення кваліфікації працівників і адаптації їх до нових технологічних та управлінських змін. Навчання персоналу є невід'ємною складовою інноваційних процесів, оскільки без кваліфікованих кадрів неможлива успішна реалізація інноваційних стратегій та впровадження технологічних новацій. З огляду на це, елементи інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки, попри впровадження нових інструментів і стратегій, залишаються стабільними, оскільки вони зберігають свою функціональну роль в рамках загальної системи управління економічною безпекою. Це дозволяє забезпечити комплексний підхід до економічної безпеки, що сприяє її ефективному функціонуванню навіть в умовах постійних змін на внутрішньому та зовнішньому ринку.

Дослідивши усі наявні компоненти, пропонуємо власний методичний підхід до забезпечення економічної безпеки підприємства через розробку інноваційно-інвестиційного механізму (рис. 2).

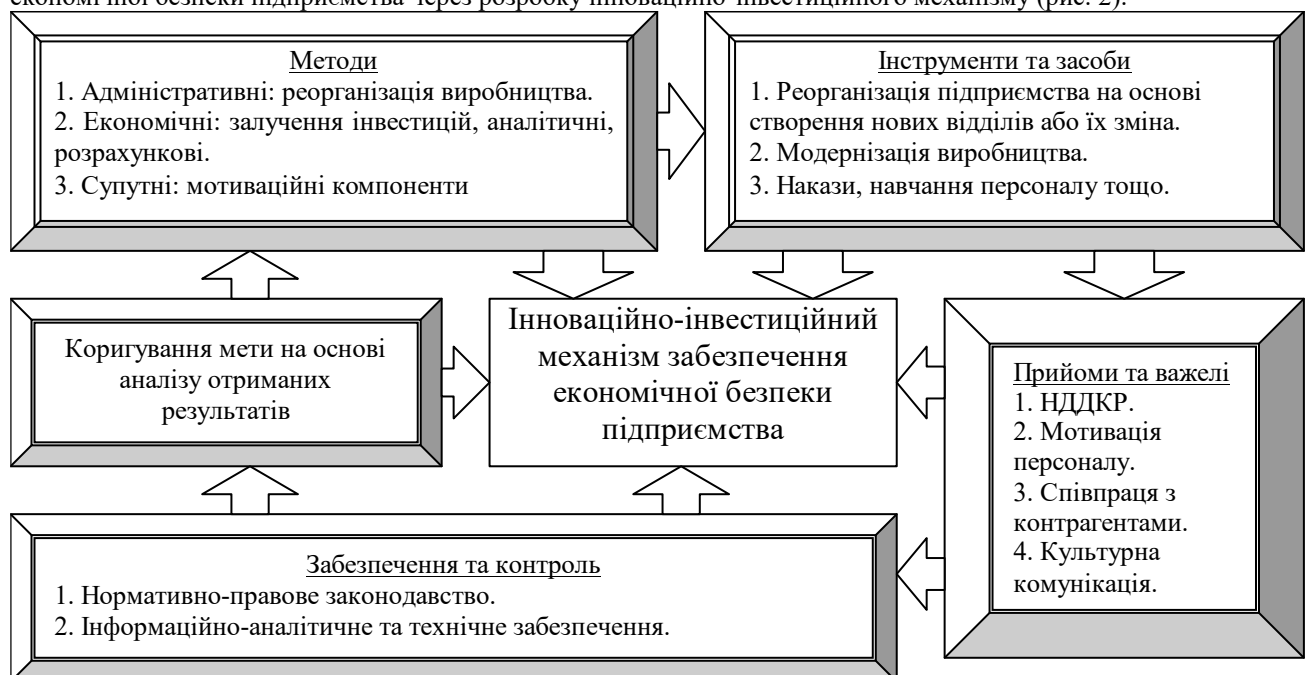

Рис. 2. Забезпечення економічної безпеки підприємства через розробку інноваційно-інвестиційного механізму

Розробка та впровадження інноваційно-інвестиційного механізму потребує тісної інтеграції з усіма аспектами управлінської діяльності підприємства. Це дозволить забезпечити комплексний підхід до управління економічною безпекою і надасть змогу своєчасно реагувати на можливі загрози та змінювати стратегії в залежності від ситуації. Ключовими елементами є взаємодія між науковими, виробничими, комерційними та управлінськими підрозділами підприємства, а також взаємодія з зовнішніми партнерами (інвесторами, постачальниками, науковими установами, органами влади). Тільки такий підхід дозволить забезпечити довгострокову економічну безпеку, стабільність і розвиток підприємства. Важливо не тільки інвестувати в нові технології, а й створити стратегію, яка буде адаптуватися до змін, знижувати ризики та забезпечувати конкурентні переваги на довгострокову перспективу. Тому ефективне управління інноваціями та інвестиціями є стратегічним ресурсом для забезпечення економічної безпеки підприємства.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

В рамках проведеного дослідження щодо забезпечення економічної безпеки через розробку та впровадження інноваційно-інвестиційного механізму визначено його доцільність в умовах постійних загроз та економічних викликів, що дозволить підприємствам підвищити свою стійкість, зменшити ризики і стати конкурентоспроможними у найскладніших умовах.

Зокрема, в процесі дослідження було здійснено детальне розмежування компонентів інноваційно-інвестиційного механізму, що забезпечує економічну безпеку підприємства. Для досягнення ефективності розробки дієвого інноваційно-інвестиційного механізму було запропоновано застосування компонентів, що дозволяють не лише аналізувати поточний стан економічної безпеки підприємства, але й прогнозувати зміни показників інноваційної та інвестиційної складових на основі отриманих даних. Такий підхід дає змогу забезпечити більш точне прогнозування та оптимальне співвідношення інноваційних і інвестиційних витрат в контексті забезпечення економічної безпеки, а також дозволяє здійснювати своєчасні коригування стратегічних рішень у разі виникнення нових загроз чи можливостей.

Таким чином, розробка інноваційно-інвестиційного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства вимагає комплексного підходу, що включає аналіз, прогнозування, моделювання та постійну адаптацію до мінливих умов. Застосування сучасних методів є важливим інструментом для досягнення цієї мети, оскільки дозволяє забезпечити високу точність розрахунків і ухвалення управлінських рішень на всіх етапах функціонування системи економічної безпеки.

Література

1. Андреева О. В. Інвестиційна безпека як фактор стабільності економічного розвитку підприємства / О. В. Андреева // Вісник економіки. – 2023. – Т. 58, № 2. – С. 111-120.
2. Гончарова І. В. Моделі управління економічною безпекою підприємства через інвестиції в інновації / І. В. Гончарова // Журнал економічних досліджень. – 2024. – Т. 47, № 2. – С. 101-110.
3. Деркач М. В. Механізми забезпечення економічної безпеки підприємств через інноваційні інвестиції / М. В. Деркач // Журнал економічних досліджень. – 2021. – Т. 45, № 3. – С. 45-56.
4. Іванов І. І. Економічна безпека підприємств в умовах глобалізації: теорія і практика. – Київ: Видавництво «Наука», 2021. – 320 с.
5. Петренко Ю. П. Економічна безпека підприємств через розробку інноваційно-інвестиційного механізму: практичні рекомендації для підприємств України / Ю. П. Петренко, О. І. Шевченко. – Харків: Пегас, 2022. – 256 с.
6. Петров П. П. Інноваційно-інвестиційні механізми управління підприємствами: аналіз та перспективи розвитку / П. П. Петров, С. С. Сидоренко. – Харків: Пегас, 2022. – 248 с.
7. Сидоренко Л. А. Роль інвестицій в інноваційний розвиток підприємств для забезпечення їх економічної безпеки / Л. А. Сидоренко // Економіка підприємства. – 2022. – Т. 57, № 3. – С. 23-34.
8. Шевченко В. П. Інноваційний інвестиційний механізм як основа економічної безпеки підприємств: сучасний підхід [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.researchgate.net>. — Дата звернення: 05.05.2025.

References

1. Andryeyeva O. V. Investy'cijna bezpeka yak faktor stabil'nosti ekonomichnogo rozvy'tku pidpr'yemstva / O. V. Andryeyeva // Visny'k ekonomiky'. – 2023. – T. 58, # 2. – S. 111-120.
2. Goncharova I. V. Modeli upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoyu pidpr'yemstva cherez investy'ciyi v innovaciyi / I. V. Goncharova // Zhurnal ekonomichny'x doslidzhen'. – 2024. – T. 47, # 2. – S. 101-110.
3. Derkach M. V. Mexanizmy' zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky' pidpr'yemstv cherez innovacijni investy'ciyi / M. V. Derkach // Zhurnal ekonomichny'x doslidzhen'. – 2021. – T. 45, # 3. – S. 45-56.
4. Ivanov I. I. Ekonomichna bezpeka pidpr'yemstv v umovax globalizaciyi: teoriya i prakty'ka. – Ky'yiv: Vy'davny'cztvo «Nauka», 2021. – 320 s.
5. Petrenko Yu. P. Ekonomichna bezpeka pidpr'yemstv cherez rozrobku innovacijno-investy'cijnogo mexanizmu: prakty'chni rekomendaciyi dlya pidpr'yemstv Ukrayiny' / Yu. P. Petrenko, O. I. Shevchenko. – Xarkiv: Pegas, 2022. – 256 s.
6. Petrov P. P. Innovacijno-investy'cijni mexanizmy' upravlinnya pidpr'yemstvamy': analiz ta perspekty'vy' rozvy'tku / P. P. Petrov, S. S. Sy'dorenko. – Xarkiv: Pegas, 2022. – 248 s.
7. Sy'dorenko L. A. Rol' investy'cij v innovacijny'j rozvy'tok pidpr'yemstv dlya zabezpechennya yix ekonomichnoyi bezpeky' / L. A. Sy'dorenko // Ekonomika pidpr'yemstva. – 2022. – T. 57, # 3. – S. 23-34.
8. Shevchenko V. P. Innovacijny'j investy'cijny'j mexanizm yak osnova ekonomichnoyi bezpeky' pidpr'yemstv: suchasny'j pidxid [Elektronny'j resurs]. — Rezhym dostupu: <https://www.researchgate.net>. — Data zvernennya: 05.05.2025.